

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembrie 1887, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei tășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 4 Ianuarie, 1888.

Dieta Ungariei și a început activitatea sa adevărată abia acum luni în 16 l. c. cu pertractarea bugetului pe anul curent. În alte țeri de regulă de la votarea bugetului se condiționează trăinicia ministeriului, la noi, mulțămîta covârșitoare majorității care stă la spatele guvernului, bugetul nu trece prin sîta cea deasă, deoarece de 12 ani nu am vădit nici un buget nehotat sau alterat, ci de regulă se votează întocmai.

În toate statele constituționale vedem o scrupulositate mai mare la votarea bugetului, pe când la noi se duc milioanele, unde trebuiesc și unde nu. Contribuenții de dare deja au ajuns de mult acolo unde strigă „non possumus,” dar nemiloasa lege de esecutiune nu crută nimic, numai ca să se împlinească suma prescrisă de dare — ori poate omul, ori nu — ori are el venite, din cari se poată plăti, ori nu.

Diarele ne spun lucruri înfiorătoare, cari se întempla cu esecuirea banilor de dare, lucruri, cari abia se pot crede, și în mod officios nu se desmintesc.

Apasă greu asupra umerilor contribuenților bugetul ministrului de război, tot așa greu apasă pe oameni multele erogate cu teatrele și operile cele naționale unguresci, ear în mijlocul miseriei financiare grandomania maghiară cere cu întepire și fără

pic de scrupuli să se zidească palat pentru dieta țerei, pentru ministeriul iustitiei, palaturi pentru scoalele de stat, acolo unde ridicarea și esistența lor este și rămâne un lucș.

Ne doare, când la satele noastre, cu mici ajutoare s'ar fi putut ridica scoale bunișoare, dar când cei chemați la toate se gândesc, numai la scoalele confesionale ba, și dacă totuși câte odată se reflectează și la aceste, atunci numai de ajutoriu nu poate fi vorba, ci de a se afla vr'un cârlig, cum se se în cuie, cum se se paralizeze adevăratul progres prin un închipuit progres, care este și rămâne întortocharea a câtorva vorbe unguresci schimonosite, rău pronunțate, în contul computului, în contul cetitului corect în contul sciințelor naturale și în genere în contul desvoltării omnilaterale a elevilor.

Așa e sistema de ați și noi bine scim și cu noi toată suflarea neungurească, că aceasta sistemă e greșită, omoritoare pentru desvoltarea naturală.

Ne era dată să avem și noi interpretii simțimentelor noastre în dieta țerei, când se pertracta bugetul și special bugetul cultelor ne interesa mai de aproape. Astăzi însă aproape trei milioane de români abia avem cât va deputați din sângele nostru, cari să aibă la inimă și interesele noastre naționale.

Noi nu facem nici un secret din aceea, că cu actualele stări de lucruri nu putem fi mulțămîți, dar earăși nici aceea nu o negăm, că la lumină ne place să lucrăm, la lumină spunem adevărul verde în față ori și cui.

Revista politică.

Europa a rămas înșelată în așteptările sale. Cercurile politice și diplomatice s'au abținut a și esmite păreri cu privire la situațiunea esternă. Se aștepta din toate părțile cu mare încordare sosirea anului nou după căl. vechiu, pentru că se scia, că țarul Rusiei are obiceiul a face câte un manifest, care ca și în alți ani se dea oare și care deslușiri, față de atitudinea, ce neliniștesce opiniunea publică a întregii Europe. Anul nou a trecut și cercurile politice și diplomatice n'au prins nimic, deoarece țarul s'a abținut dela ori-ce manifestațiune, ear Europa rămâne tot așa de neliniștită ca și înainte de anul nou.

Numai un rescript adresat cătră guvernatorul din Moskva mai varsă puțin balsam alinătoriu. În acest rescript, adresat cu ocaziunea anului nou, țarul are firma speranță, că atât în anul acesta cât și în

anii viitori e asigurată pacea și sfătuesce pe guvernor a se declara cu totul afacerilor interne.

Se susține însă cu mare îndărătnicire pe de altă parte, că țarul rămâne neclintit în hotărîrea sa de a restabili în Bulgaria influința dominătoare a Rusiei și spre acest scop va pune în lucrare toate mijloacele posibile.

Aceasta aserțiune află cu atât mai mult credemint, căci chiar acum se simt mai tare efectele politice rusesci în Bulgaria. Principele Ferdinand de Coburg, în o vorbire, ținută în sobrania bulgară a accentuat în mod deosebit necesitatea întăririi forțelor militare bulgare. Din vorbele lui transpiră o complicațiune critică, ce are să se desvolte și care nu se va putea năduși decât, dacă ar părăsi el tronul bulgar. Dar câtă vreme poporul bulgar îl consideră de principe, el în fruntea oastei va sci răsplăti dușmanilor pentru uneltirile, de a-i subjuga țeara.

Se vorbește chiar și de nouă propuneri din partea guvernelor pentru tronul bulgar. Schuwaloff a propus pe Carageorgevici, dar persoana acestuia e de tot neplăcută austriacilor și el ar putea fi cu totul periculos pentru regele Milan.

Pe timpul, ce dar țarul face, nevrînd să dea nici o deslușire cu privire la atitudinea politice rusesci, și pe timpul, ce scirile alarmătoare vestesc, că Rusia și concentrează mereu armata atât la granițele din spre monarhia noastră cât și la granițele României, o scire și mai nelinșitoare a produs amarnică depresiune în cercurile diplomatice. Și aceasta este, că Giers, recunoscut pentru intențiunile lui pacinice, s'a hotărît a-și da demisiunea. Se presupune, că din aceea împregiurare, că anul nou n'a procurat nici o distincțiune ministrului de esterne rus, care nutria bune relațiuni cu Germania și care nu arare ori s'a întrepus pentru încheerea de relațiuni amicale între aceste două state. De mult, chiar de mult se aștepta, ca el să fie denumit de cancelar imperial. În timpul din urmă s'a putut observa, cumcă acest bărbat nu mai poate influința asupra țarului ca mai înainte, cu toate că contrariul seu de moarte a încetat de mult din viață. Acestei împregiurări i-se atribue o deosebită importanță și ați, când toate sunt privite prin prisma pesimismului, se crede, că aceasta împregiurare este o lovitură puternică, dată aspirațiunilor pacinice.

În ceea ce privește reînceperea negocierilor între monarhia noastră și România pentru încheerea unei convențiuni vamale, scirile nu sunt de loc favorabile. Se credea mai înainte că un singur bărbat dela putere din Ungaria împedecă desvoltarea fa-

FOIȚA.

ROSA ALBĂ.

Un episod din rebelul mexicano-francez.

(Urmare.)

Ce să fac eu, părinte, cu florile? — întrebă copila uimită. — Nu-mi place a încărca cu flori pe nisce bărbați necunoscuți cu deosebire dacă n'am simpatii față cu ei. Eu voi da flori numai unuia — adăugă mai departe zimbînd, îndată ce observă, că părintele și încreștesc fruntea, numai acelaia pe care l iubesc.

Și acela n'a fi nici când un francez — duse Rosita, țintindu-și privirea asupra amicei sale drăgălaşe și plină de vieață.

— De ce nu un francez? — duse preotul privind din nou asupra desceptei copile din vecinătate.

— Pentru că ea, părinte, e aderentă partidei liberale — răspuse cea mai bătrână dintre cele trei femei, o frumșeță veștețită cu nisce trăsuri nu chiar plăcute. — Pentru-că ea până n'a murit mămăsa, înainte de a veni la Mexico, în casa unchiului ei, a trăit numai în societatea liberalilor și acestia i au umplut capul cu diferite idei false despre fericirea poporului și despre preoțime. Nu s'a des-

brăcat încă de aceste idei, cari din când în când o chiar nedumeresc. Ea jertfise pentru Ortega chiar și giuvaerile sale, unica avere preste care dispunea numai ca să-l ajute. Da, da Conchita adause ceva mai încetinel, îndată ce observă, că copila îngălbinesce și suspină aducându-și aminte de mămăsa, care numai cu puțin înainte de aceea murise, — da tu vești bine, că nimic nu rămâne tainic, de altcum de sigur tu ai putea purta și ați giuvaere, căci unchiul teu, care așa de mult te iubesc și-ar permite ce ai dăce tu.

— Unchiul meu scie, Julita, că ce și ce nu se potrivește cu hainele de jale, pe cari le port pentru mămăsa mea duse Conchita cu un ton desprețuitor și apoi privi spre stradă.

Un vuet grozav... mulțimea de pe ulițe începuse a se mișca. Femeile se apropiu din ce în ce mai tare de balustradele balcoanelor... cunoscutul marș de biruință se aușia tot mai bine... Coifurile strălucitoare ale călăreților străluciau pentru primadată pe piața municipiului... un hurah! cutremurător saluta trupele, cari precum cei cu mintea sănătoasă deja atunci sciau, eară ceialalți curînd după aceea se convinseseră, nici o fericire n'a duserățerei.

Mexicanii vedură pentru primadată o miliție regulată, uniformată și în parte oameni frumoși. Poporul umpluse ulițele... și deschisese ochii și gura și bucuria se părea a fi fără sfârșit.

Conchita privia indiferentă asupra mulțimei, care înainta pe dinaintea ei acompaniată de musică. Inima ei însă ferbia plină de ură asupra inimicilor contrari păreriilor sale. Ea nu-i putea suferi, cu deosebire când vedea fețele unora vestede de friguri și de clima nepriincioasă. Numai din când în când arunca câte o privire și asupra femeilor din vecinătatea ei, cari vesele aruncau flori în abundență asupra ofierilor străini, ear cu ochii lor plini de foc reflectau privirile celor ce le mulțâmiau.

Înzădar ochise câte un ofier și pe Conchita... ochii ei cei fermecători erau lipsiți de ori ce farmec pentru acesti parveniți... bun sositul! nu se apropiase încă de buzele ei cele rumene.

Dar un strigăt, o chuire o desteptă din visurile ei. Africanii! Apărură adecă deodată Zuavii cei cu fețe întunecoase și turbane roșii, sub cari unii purtau niste căței.. Mulțimea îi salută și îi admiră, Conchita deveni curioasă. Alergă la balustradă și se plecă spre a vedea ofierii statului major, cari erau în fruntea africanilor. Ei mergeau cu săbiile scoase, — în semn de salutare.

Adjutantul, un june blondin cu fața palidă, tocmai călăria între ofieri și între mulțimea cu fețele arse și pălite, privi la Conchita și uită a-și băga sabia în teacă. El stete locului, locului... și când Conchita se plecă și mai tare, spre a-și as-

